

Απαντήσεις Νεοελληνική Γλώσσα ΕΠΑΛ-Α 2010**A.**

Ο συγγραφέας του κειμένου αναφέρεται στους ταχύτατους ρυθμούς ζωής, που προέκυψαν με την αλματώδη ανάπτυξη της τεχνολογίας και την κυριαρχία της μηχανής σε όλους του τομείς της ανθρώπινης ζωής. Αυτό συνέβη προκειμένου να εξοικονομηθεί χρόνος και έτσι να αυξηθεί η παραγωγή και να μειωθεί η τιμή των προϊόντων. Κατά τον Ε.Π.Παπανούτσο, ο καταναλωτισμός οδήγησε τον άνθρωπο στην αύξηση των ωρών εργασίας με τη δημιουργία ολοένα και περισσότερων αναγκών, και επομένως στη συμπίεση του ποιοτικού χρόνου. Το βέβαιο είναι πως οι γρήγοροι αυτοί ρυθμοί προκαλούν άγχος στον άνθρωπο και οδηγούν στην αποξένωση από τον ίδιο τον εαυτό του.

B.1

Η καταναλωτική κοινωνία οδηγεί στη δημιουργία όλο και περισσότερων αναγκών, πραγματικών ή πλασματικών, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να επιδίδεται σε έναν αέναο αγώνα, προκειμένου να τις ικανοποιήσει. Για να επιτευχθεί αυτό, δεν αρκεί μόνο η κύρια εργασία του και έτσι αναζητά και δεύτερη ή ακόμα και τρίτη απασχόληση, γεγονός που σημαίνει αυτόματα τη μείωση ή και την παντελή έλλειψη ελεύθερου χρόνου. Στην ουσία, το άτομο εργάζεται σκληρά και προσπαθεί για αγαθά, τα οποία είτε δεν του είναι απαραίτητα είτε δεν έχει τελικά το χρόνο να τα απολαύσει. Οι ταχύτατοι ρυθμοί ζωής και το άγχος αποτελούν πλέον τα κύρια χαρακτηριστικά του σύγχρονου ανθρώπου που τον οδηγούν σταδιακά στην αυτόαλλοτρίωση.

B.2.

α) Σύγκριση - αντίθεση: «Ό,τι αν γινόταν ... θα κόστιζε πανάκριβα», «σήμερα ... πιο φτηνά από πριν».

β) Παραδείγματα: «π.χ. μια δαντέλα ή μια χαλκογραφία»

B.3.

α) φανταστούμε = υποθέσουμε
γνώμη = άποψη, κρίση
δουλεύει = εργάζεται, αγωνίζεται
επαρκεί = αρκεί, ικανοποιεί, φτάνει
σημερινού = σύγχρονου

β) γρήγορα ≠ αργά, βραδέως
επιταχύνουν ≠ επιβραδύνουν, καθυστερούν
λογική ≠ παράλογη, άλογη
έξοδα ≠ έσοδα
πλούσιο ≠ φτωχό, ανεπαρκή, ελλιπή

B.4

Για αυτό το λόγο → αιτία

Ωστόσο → αντίθεση, εναντίωση

Γ.**Επιπτώσεις**

Παρά την ύπαρξη αντίθετων απόψεων που υποστηρίζουν το θετικό ρόλο του άγχους (συνεχής επαγρύπνηση, δράση, πρόοδος κ.λ.π.). οι περισσότεροι συγκλίνουν στο ότι οι συνέπειες του είναι ιδιαίτερα αρνητικές .

- 1) Η κυριαρχία του άγχους δεν επιτρέπει την ψύχραιμη θεώρηση των προβλημάτων και συνακόλουθα την ορθή αντιμετώπιση τους .
- 2) Ευθύνεται για τη μείωση της αποδοτικότητας, αφού παρεμποδίζει τα άτομα να αξιοποιήσουν τις ικανότητες τους.
- 3) Επιφέρει την αλλοτρίωση του ατόμου, καλλιεργεί το φόβο και τη δυσπιστία ανάμεσα στους ανθρώπους, επηρεάζοντας έτσι αρνητικά την ποιότητα των ανθρώπινων σχέσεων.
- 4) Υπάρχει σαφής συσχετισμός ανάμεσα στο άγχος και σε σοβαρές διαταραχές της σωματικής υγείας (καρδιακές παθήσεις, στομαχικά έλκη κ.λπ.),
- 5) Απειλεί την ψυχική ισορροπία του σύγχρονου ανθρώπου και οδηγεί στους λαβύρινθους των νευρώσεων και στο έρεβος της τρέλας.
- 6) Η αύξηση των φαινομένων κοινωνικής παθογένειας (ναρκωτικά, αλκοολισμός, βία κ.λπ) και σε ορισμένες ακραίες περιπτώσεις η αναζήτηση της λύτρωσης στην εκούσια αποχώρηση από τη ζωή (αυτοκτονία) δεν είναι άσχετες με το πιεστικό αίσθημα του άγχους που κατατρέπει τα μέλη των σύγχρονων τεχνοκρατικών κοινωνιών.

Τρόποι αντιμετώπισης

Η καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση του άγχους δε συνδέεται με τη χρήση χημικών ουσιών που μειώνουν τα συμπτώματα αλλά δεν εξαφανίζουν τις αιτίες. Συνδέεται με τη διαφοροποίηση των συνθηκών εκείνων που οδηγούν σε αγχώδεις καταστάσεις και την απόκτηση των κατάλληλων αμυντικών μηχανισμών, από πλευράς του ατόμου, για την ψύχραιμη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των «στρεσογόνων ερεθισμάτων» . Πιο συγκεκριμένα :

- 1) Η ανθρωπιστική καλλιέργεια επιτρέπει τη βίωση μιας ζωής με πραγματικά πνευματικό περιεχόμενο .
- 2) Η δημιουργία υγιών διαπροσωπικών σχέσεων και συνακόλουθα η ψυχική ισορροπία του ανθρώπου, σχετίζονται με την καλλιέργεια των κοινωνικών αρετών. Την καταπολέμηση του ατομικισμού και την απόκτηση ιδανικών.
- 3) Η επιστήμη και η τεχνολογία θα πρέπει να τεθούν στην υπηρεσία του ανθρώπου (ειδικοί ψυχολόγοι, Μ.Μ.Ε.) .
- 4) Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα μεγάλα αστικά κέντρα συνδέεται με την αποκέντρωση και τη λήψη ουσιαστικών μέτρων από την πολιτεία.
- 5) Η ιεράρχηση των αναγκών και η απαλλαγή από τον υπερκαταναλωτισμό απαιτούν αυτοέλεγχο, αλλαγή νοοτροπίας, αναθεώρηση αξιών και σεβασμό προς τον άνθρωπο.

Επιμέλεια: Σομιρδάνη Άνν